

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

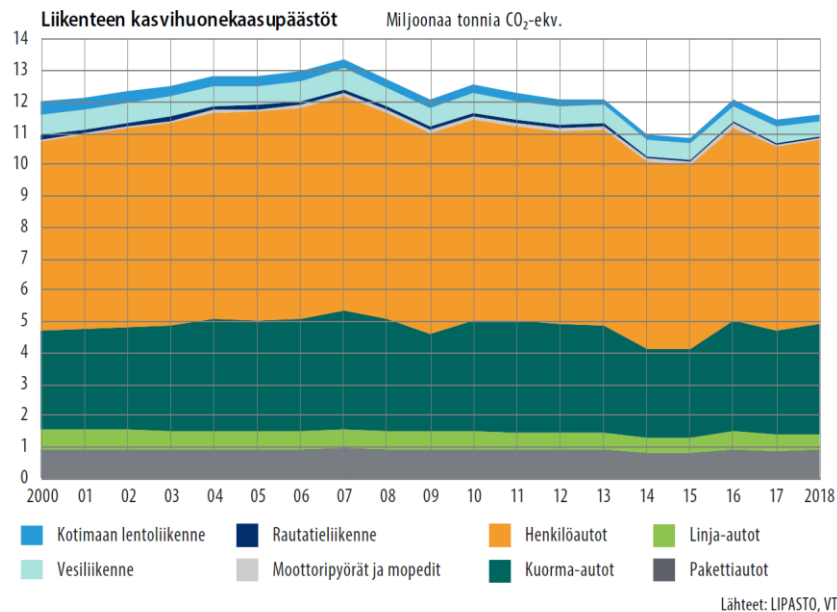
Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä 28.10

Fossiilittoman liikenteen työryhmä ja tiekartta

- Hallitusohjelman mukaan liikenteen päästöt tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä sekä laatia fossiilittoman liikenteen tiekartta.
- Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin asetti fossiilittoman liikenteen tiekartta – työryhmän ajalle 1.11.2019-30.10.2020.
- Työryhmän on työssään tunnistettava keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi vuoteen 2045 mennessä.
- Työryhmän loppuraportin pohjalta liikenne- ja viestintäministeriössä valmistellaan **tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen**.
- Tiekartta koskee vain tieliikennettä. Kansainvälisistä meri- ja lentoliikenteestä valmistellaan erilliset valtioneuvoston periaatepäätökset.
- Tiekartassa tunnistetaan sekä keskeiset toimenpiteet että niiden päästövähennysvaikutukset, kustannukset ja kompensatiomahdollisuudet.
- Tiekartta käsitellään VN-istunnossa alkuvuodesta 2021.

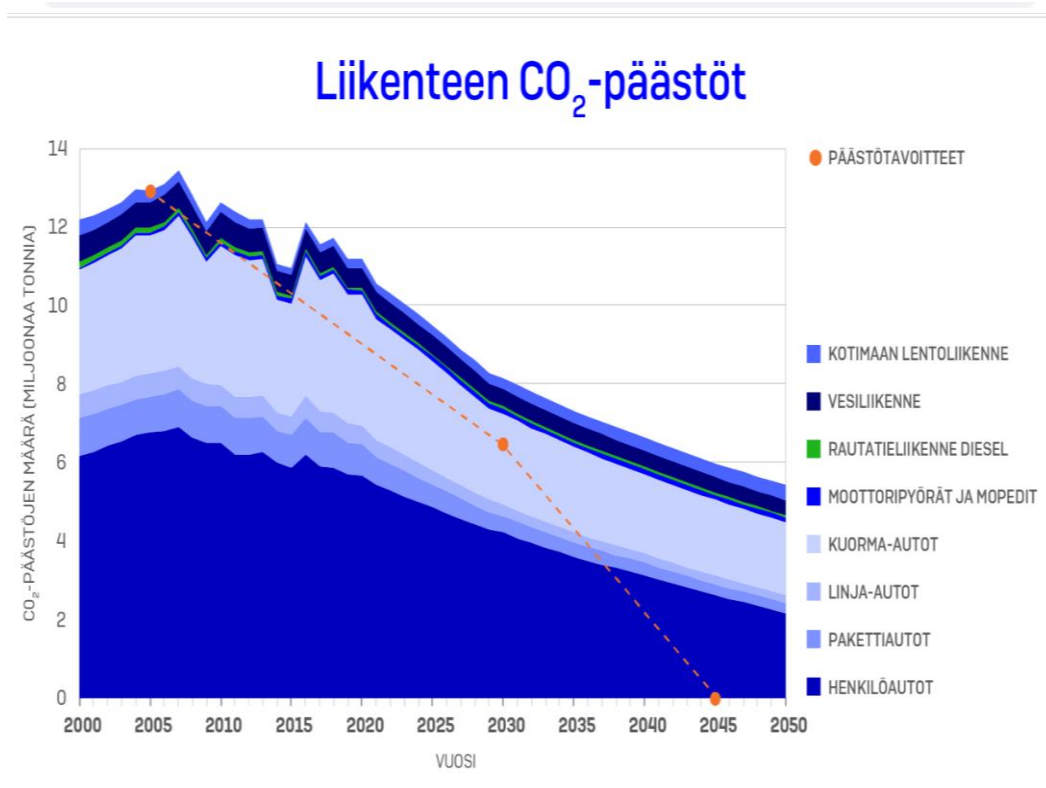
Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt

- Liikenteen khk-päästöt olivat vuonna 2018 noin 11,7 miljoonaa tonnia
- Liikenteen päästöt muodostavat noin viidenneksen kaikista Suomen kasvihuonekaasupäästöistä ja noin 40% taakanjakosektorin päästöistä
- Henkilöautojen osuus tieliikenteen päästöistä on 54 %, paketti- ja kuorma-autojen osuus 41 % ja linja-autojen osuus < 5 %
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenivät vuosina 2005-2015 noin 16 %, **mutta kasvoivat vuosina 2016-2018 noin 7 %.**



Liikenteen päästövähennystavoitteet

- Liikenteen uuden perusennusteen mukaan liikenteen päästöt ovat nykyisin toimin putoamassa noin 37 % eli uusia toimia tarvitaan vielä noin 1,6 miljoonan tonnin verran v. 2030 tavoitteen saavuttamiseksi.
- Fossiilittoman liikenteen tiekartan valmistelu on tietoperustaista ja vaikutusten arviointi pohjautuu todellisten päästövähennysten arviontiin- ei tavoitteisiin tai potentiaaliin.
- **Päästövähennykset tulee toteuttaa sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisella tavalla.**



Esimerkkejä arvioitavista toimenpiteistä (tieliikenne)

Liikenteen hinnoittelu ja verot

- Autovero
- Ajoneuvovero
- Polttoainevero (CO2-vero)
- Käyttövoimavero
- Ruuhkamaksut ja/tai kilometrimaksut
- Tieliikenteen päästökauppa (Suomi / EU)

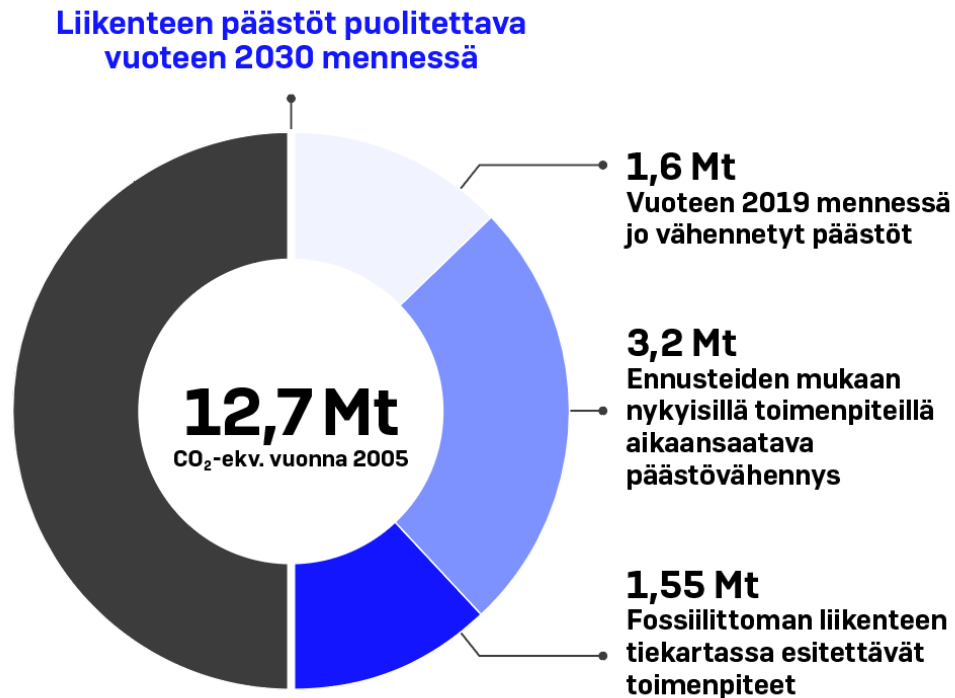
Tuet

- Sähkö- ja kaasukäyttöisten henkilöautojen hankintatuet
- Sähkö- ja kaasukäyttöisten pakettiautojen hankintatuet
- Raskaan kaluston hankintatuet
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfratuki
- Taloyhtiöiden latausinfrastruktuurin tuet
- Erilaiset joukkoliikenteen tuet

Liikennejärjestelmään liittyvät keinot ja lainsäädäntö

- Valtion liikenneinfrainvestoinnit
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnitelmat ja MAL-sopimukset
- Julkisten ajoneuvohankintojen suuntaaminen
- Jakeluvuolovelvoitelaki
- EU ja kv -vaikuttaminen ja sääntely

Liikenteen päästövähennystavoite 2030



Tavoiteltava päästövähennys 1,55 Mt

- Nyt arvioituilla **konkreettisilla** toimilla (ajoneuvokannan uudistaminen, fossiilisten polttoaineiden korvaaminen, liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen) voidaan saavuttaa noin 0,6-0,8 Mt päästövähennykset
- Tutkimuskirjallisuuden mukaan liikenneinfrastruktuurin kunnossapitoon (jopa 0,2 Mt) ja logistiikan digitalisaation (0,09-0,24 Mt) liittyy myös huomattavaa päästövähennys**potentiaalia** rahoitustasoista ja ohjauskeinoista riippuen, mutta nämä potentiaalit eivät toteudu itsestään. Jaettujen liikkumispalveluiden ja MaaS-ratkaisuiden yhteisvaikutus voisi arvioiden mukaan olla 3 % päästövähennys tai 15 % liikenteen päästöjen kasvu mm. joukkoliikenteen käyttäjämääristä johtuen.
- Koronan vaikutukset, etätöön lisääntyminen ja kuluttajakäyttäytymisen muutokset vaikeasti arvioitavia.
- Synteettiset polttoaineet ovat merkittävässä kehitysvaiheessa, mutta niiden arvioidaan vaikuttavan liikenteen päästövähennyksiin laajamittaisesti vasta 2030-2045 välillä. Vedyn käytön yleistymisen näköpiirissä.
- Jos edellä mainittujen toimenpiteiden vaikutukset olisivat oletettua suuremmat tai pienemmät, polttoaineen hinnoittelu tarjoaisi joustoa tavoitteen saavuttamiseen.
- Polttoaineen hinnankorotuksista syntyviä kustannuksia on mahdollista kompensoida kuluttajille. Kompensaatiomalli on mahdollista räätälöidä esim. tulotason ja asuinpaikan mukaan. Siten on mahdollista esim. valmistella alueellisen kertoimen kompensointimalli.

Liitännäiset hankkeet

- Liikenne 12 – valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (toimikausi 17.6.2019 – 30.4.2021)
- Liikenteen verotuksen uudistamista selvittävä työryhmä (VM, toimikausi 1.9.2019 – 1.3.2021)
- Logistiikan digitalisaatiostrategia (toimikausi 1.8.2019 – 30.9.2020)
- Biokaasuohjelma (TEM, [loppuraportti](#) julkaistu 28.1.2020)
- Liikenne- ja kuljetusalan vähäpäästöisen liikenteen tiekartta (julkaistu 28.5.2020)
- Liikenne- ja logistiikka-alan toimijoiden tiekartta (julkaistu kesäkuussa 2020)